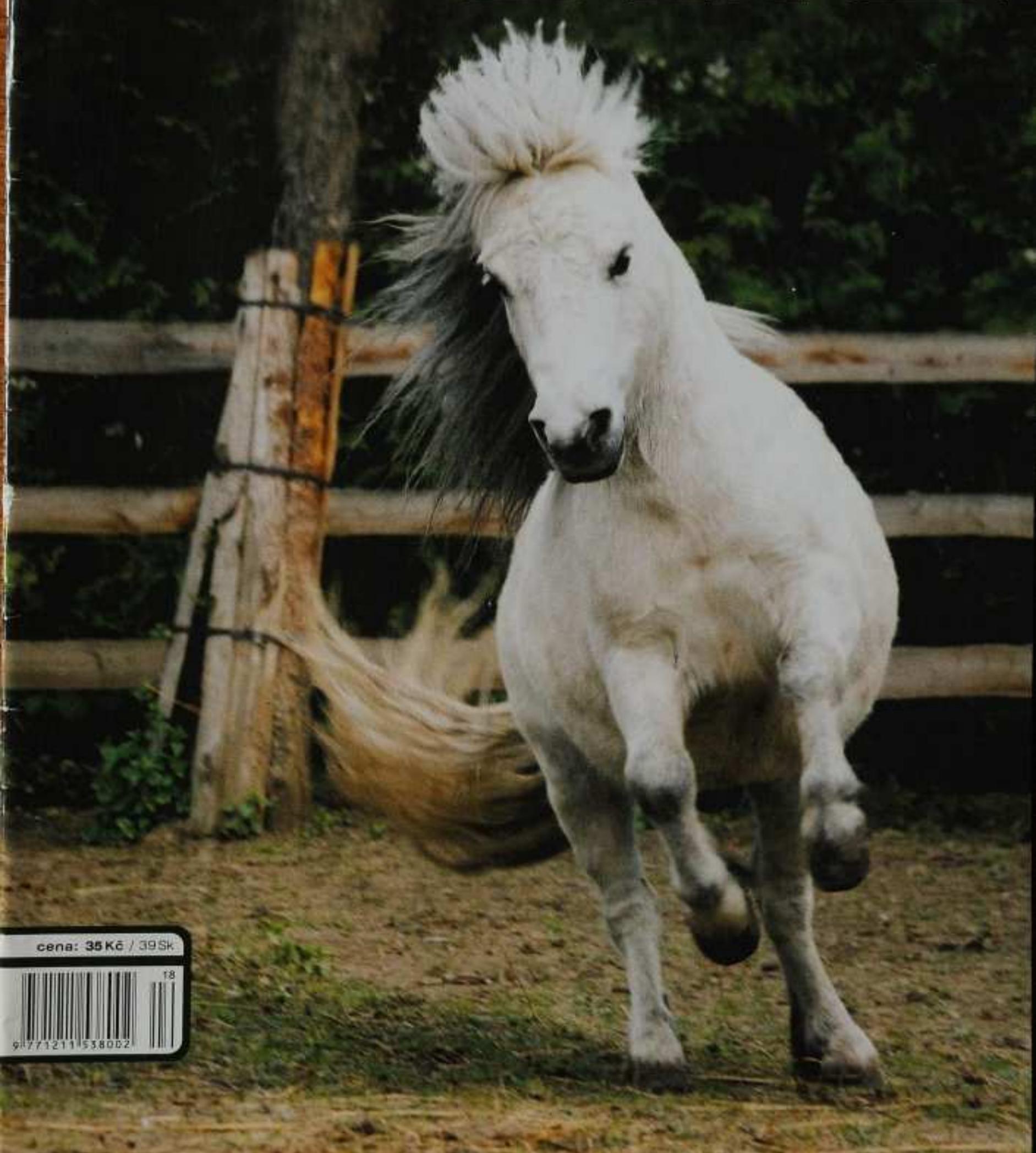

fauna

cena: 35 Kč / 39 SK

18

9 771211 538002

EVROPSKÉ BOJGY

Lokalita *Telescopus fallax fallax*

(dokončení z Fauny 17/2005)

TELESCOPUS FALLAX (Fleischmann, 1831)

Hadi rodu *Telescopus*, který popsal Wagler v roce 1830, jsou ve všech směrech velice zajímavými živočichy. V dnešní době čítá tento rod celkem 12 druhů, kteří se především vyskytují v jihozápadní Asii a v Africe. Ovšem jeden druh se vyskytuje i v jihovýchodní Evropě. Tímto druhem je právě *Telescopus fallax*. Tento velice zajímavý had byl poprvé popsán Fleischmannem v roce 1831. Jako typovou lokalitu pak uvedl Trieste. V různých publikacích

se setkáme i se staršími synonymy, jako třeba *Coluber vivax* z roku 1826 (Fitzinger) nebo s názvem *Tarbophis fallax* (Fleischmann, 1831). Ovšem jako platný nomenklatorický popis je uznávaný popis Fleischmannův z roku 1831.

Hlavatka kočičí někdy též skvrnovka kočičí, jak je česky tato bojga nazývána, dostala své české pojmenování díky světlé oční zornici, která připomíná zornici kočičí, čímž je uzpůsobena především noční aktivitě. Anglicky je pak nazývaná Mediterranean Cat Snake.

Tento překrásný had má plochou, širokou hlavu, která je zřetelně odlišena od krku. Hlava má vejčitý tvar. Na hlavě jsou patrné velké oči, ve kterých má, jako jediný evropský had čeledi Colubridae, již zmínovanou šterbinovitou zřítelnici. Tělo je štíhlé a spíš vyšší než širší. Ošupení na těle hlavatky je hladké. Ve středu těla leží 21 až 22 řad dorsálí. Základní zbarvení tohoto hada je světle až tmavě šedé, modrošedé, žlutošedé a někdy může být i lehce načervenalé. Kresbu tvoří podélná řada skoro pravoúhlých černých nebo šedých skvrn na hřbetě s bledšími skvrnami na bocích. Tyto skvrny mohou však i splývat s přiléhajícimi. Skvrny mohou tvořit i pásy nebo dokonce částečně či úplně chybět. Hlava je zbarvena podobně jako tělo. Horní strana hlavy je tmavě skvrnitá nebo teckovaná a většinou nese tři tmavé pruhy. Ventrální strana těla je zbarvena krémově, žlutavě nebo narůžověle. Břicho však může být i porcelánově bílé. Zbarvení břicha je často prosto vzorem tmavších skvrnek, teček nebo čárk. *Telescopus fallax* dosahuje délky nejčastěji kolem 70 až 100 cm, ovšem mohou dorůst i délky kolem 130 cm.

Hlavatka kočičí je rozšířena na Balkánském poloostrově, na mnoha ostrovech východního Středomoří, v Malé Asii a zasahuje až na Kavkaz a do jihozápadní Asie. Na tomto areálu vytváří celkem 6 subspecií:

Telescopus fallax fallax (Fleischmann, 1831)

Telescopus fallax iberus (Eichwald, 1831)

Telescopus fallax intermedius (Gruber, 1974)

Biotop *Telescopus fallax fallax*

Telescopus fallax multisquamatus

(Wettstein, 1952)

Telescopus fallax pallidus (Stepanek, 1944)

Telescopus fallax syriacus (Boettger, 1889)

Z těchto šesti poddruhů se v Evropě vyskytuje čtyři. Jsou to poddruhy *T.f. fallax*, *iberus*, *multisquamatus* a *pallidus*. Areál *Telescopus fallax fallax* zahrnuje území severovýchodní Itálie, pobřeží Chorvatska a přilehlých ostrovů, západní Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Albánie, Makedonie, jižního Bulharska, Řecka a ostrovy Paros, Antiparos, Kalymnos, Samos, Milos, Tourlos a Turecka. Osídluje však také ostrov Malta a nepotvrzené údaje pocházejí dokonce z jižního Slovenska. *T.f. iberus* obývá oblast Kavkazu, Dagestánu, Arménie, Gruzie a Ázerbájdžánu. *T.f. multisquamatus* se vyskytuje na ostrově Koufunissi u Kréty a *T.f. pallidus* na ostrovech Kréta, Elassa, Gavdos a Christiana. Poddruhy se od sebe odlišujeme hlavně na základě různých morfologických znaků.

Hlavatka kočičí je druh obývající hlavně suchá a slunná stanoviště. Má ráda kamenité svahy řidce porostlé krovinkami, ale také nejrůznější haldy kamení, rozpadlé kamenité zdi, staré a rozpadlé budovy. Naleží se dílčí ve vyschlých říčních korytech. Nejčastěji ji najdeme pod vhodnými kameny a nebo v rozpadlých zídkách, kde přes den odpočívá. Vyskytuje se v rovinách i pohorích. Její výskyt je často omezen množstvím a vhodností potravy.

Tento druh většinou dává v přírodě přednost suchým a slunným habitatům s řídkou vegetací. Proto i pro hlavatku kočičí zařizujeme menší suchá terárium. Vyhovuje terárium o rozloze např. 60x40x40 (d×v×s). Jako podklad do terária je nejlepší směs štěrkopísku s jílovitou zeminou nebo lesní hrabankou, v poměru 2:1. Do terária je vhodné umístit několik plochých kamenů, ze kterých vytvoříme úkryt a hrubší větev nebo kořen, na kterém hlavatky rády odpočívají. Do terária umisťujeme také menší misku

Detail hlavy samice *Telescopus fallax fallax*

s vodou. Eventuálně můžeme do terária umístit i některé rostliny, např. břečtan. Terárium osvětlujeme a vyhříváme 10-12 hodin denně, pokud je však místnost více vytápěna, postačí terárium postavit na světlé místo. Teplota přes den by se měla pohybovat okolo 28-30 °C, v noci pak jen nepatrně snížit. Terárium rosimme asi třikrát týdně, nejlépe ráno. Celkově však nádrž udržujeme suchou. Tento druh můžeme chovat společně, ale opět jen přibližně stejně staré jedince.

Rovněž u hlavatky kočičí je pro předpoklad odchovu a celkově dobrého zdravotního stavu nutné zimování. Tento druh v přírodě může zimovat 4 až 6 měsíců, v teráriu postačuje zimování v délce 2 měsíců. Přičemž jedincům z ostrovních populací postačuje zimování v délce jednoho měsíce. Zimujeme v temnu, suchu a klidu při teplotě okolo 10 °C. V krátké době po odzimování následují námluvy a páření. Tato doba trvá asi 3 týdny. V přírodě je to nejčastěji v dubnu. Rozmnožit tento druh v zajetí je velice těžké, problémem není jen náročnost druhu, ale hlavně sestavení páru ze stejné lokality. Pokud se tyto problémy podaří překonat a dojde k úspěšnému spojení, klade samice, nejčastěji v červenci, 4 až 8 bílých vajíček. Vejce inkubujeme nejlépe ve vlhkém vermiculitu. Teplota v inkubátoru by se měla pohybovat okolo 28 °C. Inkubace trvá okolo 55-65 dní. Zajímavé je pozorovat postupné zprůhlednění vajíčka ke konci inkubace, jak popisuje Chmelík (1992). Mládata po vylíhnutí měří okolo 15-20 cm. První ekdyse následuje asi ve 2 týdnu života. Narozené hlavatky kočičí odchováváme odděleně.

Jako potrava v přírodě slouží hlavatkám především nejrůznější jestří, je však zaznamenána i ophiofagie. Někdy však nepohrdne ani blodavci či hmyzem. Kořist vyhledává především za soumraku a v noci. Kořist ochromuje slabým jedem, ale i udusením.

Detail těla samce *Telescopus fallax fallax*

gravidní samice *Telamocophis taeniatus*

V zajetí podáváme hlavatkám především hladavce, které některí jedinci ochotně přijímají. V ohrožení se hlavatky stáčejí, syčí a prudce koušou.

Přestože se tento druh v přírodě vyskytuje v oblasti již herpetologicky celkem probádané a jedná se o chovatelsky atraktivního jedince, není u nás téměř chována, o odchovech pak ani nemluvě. Což je určitě veliká škoda.

MACROPROTODON CUCULLATUS

(Geoffroy Saint - Hilaire, 1827)

Tento taxonomický velmi zajímavý druh, poprvé popsal v roce 1827 Geoffroy de Saint - Hilaire, jako *Coluber cucullatus*. Od té doby prošel druh nejrůznějšími taxonomickými změnami. Můžeme se setkat se synonymikou jako *Coronella cucullata* (Günther, 1858), *Lycognathus cucullatus* (Duméril & Bibron, 1854), *Coronella textilis* (Strauch, 1862), *Psammophylax cucullatus* (Jan & Sordelli, 1866) atd., nakonec však byl přefazen do rodu *Macroprotodon*. V dnešní době však spíše není příliš jasné, jestli je rod *Macroprotodon* monotypický nebo polytypický. V literatuře se setkáme s tím, že rod *Macroprotodon* obsahuje pouze jeden druh a tím je právě *Macroprotodon cucullatus*. Ovšem novější revize, které provedli Carranza et al. (2004) říkají něco jiného. Totíž Carranza uznává v rodě *Macroprotodon* 4 druhy. Těmito jsou *M. cucullatus*, *M. brevis*, *M. mauritanicus* a *M. abubakeri* (Wade, 2001). Přičemž *M. brevis* a *M. mauritanicus* jsou vlastně poddruhy *M. cucullatus*. Mnoho odborníků toto nové členění neuznává a v rodě *Macroprotodon* vidí pouze jeden stávající druh. Pravdou však je, že by se *M. brevis* mohl v budoucnu opravdu stát pinohodnotným druhem.

Cesky je tento druh nazýván užovka kapucinská. Své české pojmenování dostala podle tmavé skvrny nacházející se na zátylku, která má často tvar trojúhelníkovité kapuce. Anglický název hada False Smooth Snake, mimo jiné vystihuje hlavně její hladké ošupené tělo.

Tento nevelký a nenápadný had má zploštělou hlavu, která je jen mírně odlišena od krku. Má malé oči s vejčitou zřítelnici.

Hlava je celkově úzká s nápadně velkým, plochým rostrálním štítkem. Tělo je štíhlé s hladkým ošupením. Zbarvení hřbetní části těla je většinou šedohnědé, žlutohnědé nebo červenohnědé. Šíji zdobí již zmínovaný tmavý obojek, který může přecházet až na horní stranu hlavy. Existují však, i když vzácně, tzv. „černohlavé formy“, které mají svrchní část hlavy zbarvenou černě, bez skvrny v záhlavi. Po celé délce těla se těsně řada se třemi nebo pěti podélnými řadami skvrn. Zbarvením často připomíná hady rodu *Coronella*. Od těch se však liší folidózou hlavy. Charakteristickým znakem je velký šestý horní labiální štítek, který dosahuje úplně nebo skoro až po štítek parientální. Bricho tohoto hada je zbarveno žlutavě, růžově nebo červenavě s černými příčnými skvrnkami, tvorící šachovitý vzorek, nebo s podélnými proužky. Užovka kapucinská dosahuje celkové délky 40 až 50 cm, maximálně 65 cm.

Tento druh obývá oblast od jihu Pyrenejského poloostrova, přes severní Afriku až po Izrael. Pokud nebude brát v úvahu taxonomické změny v druhu tak *Macroprotodon cucullatus* na tomto území vytváří celkem čtyři poddruhy:

Macroprotodon cucullatus cucullatus (Geoffroy, 1827)

Macroprotodon cucullatus brevis (Günther, 1862)

Macroprotodon cucullatus mauritanicus (Guichenot, 1850)

Macroprotodon cucullatus ibericus (Busack & McCoy, 1990)

Nominotypický poddruh *M. c. cucullatus* je rozšířen v oblasti středního a jižního Alžírska, Tuniska, severní Libye, severního Egypta, až po Izrael. Vyskytuje se rovněž na Baleárských ostrovech a ostrovech Lampedusa a Galik. Subspecie *M. c. brevis* se vyskytuje na jihu Španělska a Portugalska, na Baleárech a v západním a středním Maroku. Poddruh *M. c. mauritanicus* obývá oblast východního Maroka, severní Mauritanie, severozápadního Alžírska a severního Tuniska. Dokonce se vyskytuje na ostrově Lampedusa a na Baleárech. Poslední, taxonomicky celkem mladý poddruh *M. c. ibericus*, se vyskytuje na jihozápadě Pyrenejského poloostrova.

I tento druh, stejně jako předchozí dva druhy, je představitelem suchých a kamenitých území. Užovka kapucinská se především nachází na vyhřátých hromadách kamení, na starých zdech často porostlých křovinami. Vyskytuje se i ve světlých lesích. Naleží se díl také na zemědělsky obdělávaných plochách, jako vinicích, v olivových hájích, na okrajích polí apod. Vyskytuje se jak v nižině tak i v pahorkatině.

Při zařizování terária pro chov těchto hadů, budeme vycházet z biotopu, který druh obývá ve volné přírodě. K chovu postačuje malé terárium o rozměrech např. 50x30x40 (d×v×š). Jako podklad zvolíme nejlépe směs štěrkopísku s rašelinou a rozdrobenou kůrou. Nádrž vybavíme několika plochými kameny, menší kůrou, která bude chovancům sloužit jako úkryt a hrubší větví nebo kořenem. Důležité je, aby „macroprotodoni“ měli dostatek tmavých úkrytů. Do terária rovněž umístíme menší misku na vodu. Potřebují na světle stojící terárium nebo osvětlování 10-12 hodin denně. Teplota v teráriu by se měla pohybovat okolo 26 až 30 °C, přes den s nočním poklesem až na hodnoty kolem 20 °C. Terárium téměř nerosíme. Jen v období před svlékáním hada je vhodné terárium lehce porosit. Tento druh je možné chovat pohromadě, avšak osobně upřednostňuji chov odděleny.

Tento druh je rovněž vhodné zimovat. Bez něj hadi často chřadnou a samozřejmě se ani netozmnou. Zimování by mělo probíhat v temnu a chladu při teplotě kolem 12-15 °C. Délka zimování by měla být alespoň jeden měsíc. V přírodě tento druh zimuje 4 až 6 měsíců (Gruber, 1989). Po zimování následuje krátké období rozmnožování. Ve volné přírodě období rozmnožování probíhá nejčastěji v květnu, v zajetí pak podle ukončení zimování.

Páření probíhá skrytě, často v podvečerních hodinách. Pokud máme sestaven pár nebo skupinku zvířat pocházejících ze stejně oblasti, nečinní rozmnožení těžkosti. Odpářené samice jsou gravidní zhruba měsíc a půl, poté kladou snůšku 3 až 7 vajec. Nejčastěji je to v červnu nebo červenci. Vejce inkubujeme na vlnkém rašeliníku nebo vermiculitu při teplotě okolo 28 °C. Mládata se líhnou přibližně po 50 až 60 dnech. Po vylíhnutí měří okolo 15-17 cm a jsou zbarvena podobně jako dospělí jedinci. Odchov v zajetí se již několikrát podařil (Kocourek, 1998). Mladé užovky kapucinské odchováváme odděleně. Pohlavně dospívají zhruba po dvou až třech letech.

Přirozenou potravou *Macroprotodon cucullatus* ve volné přírodě jsou hlavně ještěři. Přesněji však nejrůznější ještěrky a gekoni. Proto je jedince v zajetí tak těžké krmit potravou složenou především z hlodavců. Ovšem jsou jedinci, kteří až překvapivě berou v zajetí ještě neosrstěná mládata myši (Vlček, 1992). Většinou je však nutné násilné krmení. Někteří jedinci vykazují i ophiofagi sklon. Potravu loví nejčastěji za soumraku a v noci. Kořist polýká živou, částečně ochromenou jeho slabým jedem.

Ještě v nedávné době byl tento druh nabízen celkem ve velkém množství. Ovšem v poslední době je situace úplně jiná. Přičinou, proč se *Macroprotodon cucullatus* již téměř nechová, není jen jeho relativní chovatelská náročnost, zapříčiněna především potravní specializací, ale i důvod, že teraristé dají často přednost chovu jiných, vzácnějších a chovatelsky zajímavějších druhů, ne tak náročných, které se dají sehnat mnohem lépe a rychleji.

Všechny tři výše popisované druhy patří mezi hady s tzv. opistoglyfním typem chrupu. To znamená, že jsou vybaveny rýhovanými zuby, které však nejsou umístěny v přední části tlamy jako u *Viperidae*, ale v zadní části horní čelisti. A tímto se právě odlišují od užovek, se kterými jsou některé druhy vzhledově podobné. Jedové zuby stojí v čelisti buď osamoceně nebo po několika v řadě za sebou na každé straně čelisti. Na přední straně se pak nachází žlásek nebo rýha. Před rýhovanými zuby se nachází normální aglyfní chrup, který je od zvětšených maxilárních zubů zpravidla oddělen mezerou. Orgánem, který produkuje toxin je tzv. Duvernoyova žláza, která je součástí žlázy slinné. Jedový kanálek pak vede jed na kořen rýhovaného zuba. Jed se při zakousnutí dostává rýhou až do rány. I přesto, že jsou jedové zuby umístěny až v zadní části čelisti, patří bojgy mezi jedny z nejlepších lovčů s velmi účinným jedovým aparátem.

Co se týče jedovatosti evropských bojg, tak ani jeden druh nemůže svým jedem nijak zvlášť ohrozit zdraví člověka. Oba malé

ní, vitam. Cena 250 za kus. Snadný chov, vhodné pro začátečníky. Pošlu všechny SMS, ozvu se. Tel.: 777 671 987.

Elaphe obsoleta guardivittata 1,1, starý 8 let, provideň očich. Rodinné důvody - cena dohodou. Tel.: 805 148 890. Kraj:H.

Elaphe vulpina s epipla schmidti - NZ 6/05. E-mail: guti@centrum.cz. Tel.: 777 886 857. Kraj:H.

Epicrates cenchria cenchria NZ 8/05 2300 Kč. Tel.: 732 509 742. Kraj:H.

Epicrates cenchria cenchria, NZ 2005, 2500 Kč/kus, 10 a více ks 2200 Kč/kus. Mendl. Jihlav. Tel.: 602 728 636. Kraj:H.

Epicrates cenchria maurus var. 10/2004. Cena dohodou. Osobní odběr. Tel.: 601 598 540, 721 243 502. Kraj:T.

Eublepharis macularis žlutou formu a dále *Anolis nobilis* a *Anolis bimaculatus* - vše línková a letní mládata. Ladislav Orsážan, Vlesová 19, 180 00 Praha 8 - Troja. Kraj:A.

Gekko vittatus NZ 2002 a 200 Kč. Panodura pictus NZ 2005 a 100 Kč. Koupím samici Panodury pictus. Tel.: 386 521 611. Kraj:C.

Gekon noční, 1 rok starý, samec. Cena dohodou. Tel.: 607 927 409, 257 721 004.

Gekon obrovský 1 samec + 2 samice i s tenetem. Cena 1800 Kč. Dále prodám 1 volné terárium. Cena dohodou. Růžin chov. Tel.: 732 250 987. Kraj:Z.

Gekončík noční - *E. macularius* NZ 6, 7, 8/05.

druhy *Telescopus fallax* a *Macroprotodon cucullatus* nemají do statečné velkou tlamu, aby dokázaly kousnout tak, že dojde ke kontaktu jedových zubů a kůže. Ovšem jakmile se zakousnou, tak často nepouštějí a snaží se žvýkavými pohyby dostat až k jedovým zubům. Při žvýkavém pokousání „teleskopkou“ či „macroprotodonem“ jsem pozoroval jen lehké pálení a zarudnutí v okolí místa kousnutí. Toto však během několika minut ustoupilo. Také *Malpolon monspessulanus*, který však kouše již mnohem citelněji, není většinou schopný zasáhnout kořist nebo útočníka svými jedovými zuby. Spiše jen chňapne a zase se rychle vraci zpět, což pro otravu nestačí. Větší dojem způsobuje jeho hlasité syčení. Při opravdovém kousnutí však může k otravě dojít. Otrava se může projevit edémem a zarudnutím pokousané části končetiny, zvýšenou teplotou a zvracením. Většinou se však jedná o lehké otravy, které po několika hodinách zmizí. Ani při pokousání tímto druhem jsem nepociťoval nic víc než slabý otok a zarudnutí. Obojí zmizelo do třícti minut.

Z celkového hlediska existují i velmi nebezpečné druhy bojg. V Africe žije velmi jedovatá bojga *Dispholidus typus*, která např. zavinila smrt celosvětově uznávaného herpetologa, profesora Karla Pattersona Schmidta. Smrt nastala po 24 hodinách. Karl Schmidt sepsal v posledních hodinách svého života podrobnou zprávu o průběhu otravy. Nebezpečná bojga je také *Thelotornis kirtlandii* a za určitých okolností také druh *Boiga dendrophila*.

Evropské bojgy jsou rozhodně krásnými a atraktivními chovanci, ale díky své relativní chovatelské náročnosti bych je doporučil jen zkušenějším a hlavně trpělivým chovatelům, protože trpělivosti je při chovu nejen evropských bojg opravdu potřeba.

Literatura:

- Brodmann, P., 1987: Die Gifschlangen Europas und Gattung *Vipera* in Afrika und Asien, Kümmerly & Frey, Bern.
 Cerha, V., Kocián, M., 2001: Užovky, Polaris, Frenštát p. R.
 Diesener, G., Reichholz J., 1997: Obojživelnici a Plazi, Ikar, Praha.
 Chmelík, P., 1992: K biologii rozmnožování užovky *Telescopus fallax*. Akvárium Terárium, 35 (3): 34 - 36.
 Kocourek, I., 1998: Marocká bojga *Macroprotodon cucullatus* v teráriu, Akvárium Terárium, 41 (4): 57 - 59.
 Vlček, P., 1992: Nejmenší bojga Evropy. Akvárium Terárium, 35 (11): 26-28.
<http://www.embl-heidelberg.de/~uetz/LivingReptiles.html>

text a foto: Daniel Jablonski

Chameleon jemenský 1,0 NZ 5/05. Jeseník. Tel.: 602 950 555, 603 379 945. Kraj:M.

Chameleon jemenský NZ 7/05 více kusů - levné. Jeseník. Tel.: 602 950 555, 603 379 945. Kraj:M.
Kajman 2 ks, cena 2500 Kč/kus, 65-70 cm, při odběru obou zlámá. Ch. jemenský - anole - 5 ks skupin. Tel.: 728 278 185.

Korálovka Lampropeltis annae blau - 2,0 NZ 8/04 a 900 Kč a 0,1 NZ 8/03-1500 Kč. Vše sam. přijem potravy. Tel.: 721 870 196, 417 609 338, 417 576 352.

Korálovky L. mex. 1,0 NZ 5/04-0,2 NZ 8/04 L. a. 0,1 NZ 6/04 L. p. w. 0,1 NZ 5/04 L. L. archeri 1,0 NZ 7/03 L. L. honduras. 1,1 NZ 7/00 (dovolené s barevným kr. L. p. Knobloch. 1,0 NZ 5/99 L. t. sin. NZ 9/05 2 kg). Tel.: 777 342 928. Kraj:T.

Korálovky L. mex. green NZ 7/05. Jeseník. Tel.: 602 950 555, 603 379 945. Kraj:M.

Korálovky NZ 7-8/05: *Alheimeria* alheimeri 1500, *Andesiaria* 300, *Campbelli* bílé proužky 1000, apričot 1500, oranž 2500, albino násons 3500, albino růžové 500 a později další. Tel.: 257 721 482. Kraj:S.

Krajta pestrá 1,1 NZ 2000, Krajská pestrá 1,1 NZ 2004. Rodinné důvody. Tel.: 774 257 755. Kraj:T.

Krajtu královskou - línková mláďata, samostatné přijem potravy. Prodám všechny nověně celokrásného terárium. Cena 2500 Kč. Tel.: 731 815 268. Kraj:H.

Krajtu královskou 1,0 NZ 98, délka: 110 cm. Cena 2000 Kč. Tel.: 738 825 750. Kraj:B.

Krajty královské - mláďata, v. odchov 05.

Pákná, samostatně žeroucí. Gekončík noční - mláďata a koupím žlutou samici n. vym. za žlutou rovnou samici. Tel.: 604 927 281.

Krajty královské 1,2 NZ 2001, chovná skupina. Cena 6000 Kč. Dále *Testudo hermanni* 1,1 NZ 1998. Cena 3000 Kč. Tel.: 723 356 568. Kraj:U.

ZOO TRHY PLZEŇ

PRODEJ NAKUP VÝMĚNA	TERARIJNÍ ZVÍŘATA EXOTICKÉ ROSTLINY KRMIWA
CHOVATELSKÉ POMŮCKY LITERATURA	K.D. I.A.S. Jablonského ul.39 PLZEŇ - SLOVANY
sobotu 09:00 - 12:00 hodin	
1. 10., 5. 11. a 3. 12. 2005	
Prodávají	08:00 - 09:00 hodin
Stojí	150 Kč
INFO a REZERVACE:	
p. Blíža, tel.: 777 578 676	
www.zweb.cz/borse	